

Tevhîd-i Kible etmek

Adapazarı'ndan okuyucumuz: "Risâle-i Nur'da geçen 'Tevhîd-i Kible etmek' ne demektir?"

İslâm güneşi doğduğu günden beri Kur'ân'ı ve sünneti rehber alan İslâm âlimleri her asırda herkes için manevî ışık olmuşlar; her birisi birer hak yol ve hidayet mesleğinde yoğunlaşarak, insanlığı hak ve hidayet açısından aydınlatmışlardır. "Bizim uğrumuzda mücâhede edenlere mutlaka yollarımızı gösteririz. Ve hiç şüphe yok ki, Allah ihsan sahipleriyle beraberdir"1 âyet-i kerimesi ile "Âlimler Peygamberlerin vârisleridirler"2 hadis-i şerifine âlimlerin mazhar oldukları düşünülürse, hakta sebatlarının sırları ve yollarının neden cazip olduğu kolayca anlaşılmış olur. Sonradan gelenlerin, öncekilerin ilim mirasını almaları ve yeni ufuklara ve inkişaflara bu mirasla açılmaları ise ilimde devamlılığın gerektirdiği bir gelenek ve gereklilik olsa gerektir.

Bedüzzaman Hazretlerinin daha on üç on dört yaşlarında iken Erzurum Bayezîd medresesinde Şeyh Mehmet Celâlî Hazretlerinin nezdinde, medrese usûlüyle yirmi yılda ancak tahsil edilebilecek dev ciltli İslâm ilim, irfan ve kültür hazinelerinden seksen cilt kitabı üç ay zarfında hafızasına almış olması3 Kur'ân ilimlerine hakikî vâris olduğunu göstermesi açısından yeterli bir belgedir. Sonraki yıllarda Gavs-ı Azam Abdulkadir-i Geylânî ve İmam-ı Rabbanî (ra)... vs. tüm ehl-i ilmin ilim ve tefekkür birikimlerini bihakkın aldıktan sonra, tahkik ve hakikat ehli âlimlerin her birisinin büyük cazibe merkezi olduklarını görüyor ve biriyle yetinmiyor, hepsinin ilmine ve irfanına yönelmek istiyor.

Bedüzzaman Hazretleri, bu esnada bir gün İmam-ı Rabbanî'yi okurken, İmam-ı Rabbanî'nin Mektûbât'ında, "Tevhîd-i Kible et!" hitabıyla karşılaşır. Yani İmam-ı Rabbanî Bedüzzaman'a, "Birini üstad tut, arkasından git! Başkasıyla meşgul olma!" diyor. Saîd Nursî Hazretleri bu ilmî tavsiyeyi önemsiyor, fakat hangisinin arkasından gideceğine karar veremiyor. Kendisini dinleyelim: "Ne kadar düşündüm, bunun arkasından mı, yoksa ötekinin mi, yoksa daha ötekinin mi arkasından gideyim? Tahayyürde kaldım. Her birinde ayrı ayrı cazibedar hasiyetler var; biriyle iktifa edemiyordum."4

Her bir ehl-i ilim ve tahkikte ayrı cazibeler keşfeden ve biriyle yetinmeyerek, hepsinin de ilmine, irfanına, ezkârına ve tefekkürüne mutlak vâris olduğunu gösteren Bedüzzaman Saîd Nursî, nihayet Cenâb-ı Hakk'ın rahmetiyle, bu muhtelif hak yol ve mesleklerin başının, bu cetvellerin kaynağının ve bu seyyarelerin güneşinin Kur'ân-ı Hakîm olduğunu, hakikî tevhîd-i kiblenin de Kur'ân'da olacağını, öyle ise en âlâ mürşidin de, en mukaddes üstadın da Kur'ân-ı Hâkim'den başkasının olmadığını

görüyor. Artık doğrudan Kur'ân'a yapışıyor, sadece Kur'ân'a yöneliyor, Kur'ân'da tevhîd-i kible ediyor. Bundan sonra, Kur'ân'dan inkişaf eden hayat kaynağı ve feyiz sağanağı nurlar, ehl-i imanın müzmin yaralarına çare olabilecek kabiliyette gönlüne açılmaya başlıyor.

Risâle-i Nur'un, Allah'ın izniyle Kur'ân-ı Hâkim'den alınan "feyizler" külliyyatından ibaret olduğunu beyan eden Bedüzzaman Hazretleri, Kur'ân'dan gelen nurların yalnız aklî mes'eleler olmadığını; pek yüksek ve kıymetli olan Allah'ın marifeti hükmünde kalbî, ruhî, halî ve î mânî mes'eleler olduğunu kaydeder.⁵ Kur'ân'a Tevhîd-i Kible etmenin, yani yalnızca Kur'ân'a yönelmenin bir meyvesi olan Risâle-i Nur'ların akla ilim dersi verdiği gibi, kalbe iman hâli telkin ettiğini, ruha da iman zevki tattırdığını beyan eder. Hatta dünyevî işlerinde kerâmet sahibi bir şeyhin müridi nasıl ihtiyaçlarına dair şeyhinden medet ve himmet bekliyorsa; Üstad Saîd Nursî de kendisinin, ihtiyaçlarını Kur'ân-ı Hakîm'in kerâmetli sırlarından ummadığı bir tarzda aldığını ve Risâle-i Nûr'da bunları yazdığını belirtir.

Bedüzzaman Hazretleri, Kur'ân'a olan bu direkt bağlılığa gelişini talebelerinden Mustafa Sungur Ağabeye şöyle anlatır: "Mahfuzatım olan seksen doksan cilt kitabı ezberden tekrarlardım. Bunlar Kur'ân'ın hakikatlerine çıkmağa basamaklar oldu. Sonra Kur'ân'ın hakikatlerine çıktım. Baktım, her bir âyetin kâinâtı ihâta ettiğini gördüm. Artık başka bir şeye ihtiyacım kalmadı. Kur'ân bana kâfi geldi."⁶

Netice itibariyle; Risâle-i Nur'lar, İslâmın bütün ilim mirasını hıfzettikten sonra, doğrudan Kur'ân'a yönelmiş bir âlimin, bu asrın insanı için Kur'ân'dan devşirdiği bir rahmet ışığı olarak gün yüzüne çıkıyor.

Dipnotlar:

- 1- Ankebût Sûresi, 29/69
- 2- Keşf'ül-Hafâ, 2/1745
- 3- Tarihçe-i Hayat, s. 31; Şuâlar, s. 596
- 4- Mektubât, s. 340
- 5- Mektubât, s. 340
- 6- Şahiner, N., B.T.B. Saîd Nursî, s. 81